

A jelen dokumentumban röviden és érthetően összefoglaljuk a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információkat.

1 Tanulási célok

A 90 perces képzés végére tisztában lesz a következőkkel:

- az árutovábbítás fogalma;
- az árutovábbítás különböző forgatókönyvei;
- külső árutovábbítási eljárás és belső árutovábbítási eljárás;
- az uniós és az egységes árutovábbítási eljárás;
- a TIR-árutovábbítás;
- egyéb árutovábbítási eljárások;
- ismertetni, hogy mikor és hogyan alkalmazandó a keresési eljárás;
- a különböző egyszerűsítések;

2 Általános információk

- **Az árutovábbítás a különleges eljárások** négy kategóriájának egyike. Olyan vámeljárással, amelynek célja, hogy megkönnyítse az áruk egy vámterület két pontja között, egy másik vámterületen keresztül, illetve két vagy több vámterület között történő szállítását.
- **Az alábbi árutovábbítási forgatókönyvek** léteznek:
  - az árut beléptetik az Unió vámterületére, majd kiléptetik onnan;
  - az áru elhagyja az Unió vámterületét, majd később újból belép oda;
  - az áru belép az Unió vámterületére, és folytatja a mozgását az Unió vámterületén lévő meghatározott pontig;
  - az árut kiviteli eljárás, majd ezt követően árutovábbítási eljárás alá vonják.
- Az árutovábbításban érintett vámhivatalok a következők:
  - **Az indító vámhivatal:**
    - befogadja az árutovábbítási nyilatkozatot;
    - kockázatelemzést végez, és ellenőrizheti az árut;
    - meghatározza azt a határidőt, amely előtt az áruk meg kell érkezniük a rendeltetési vámhivatalhoz;
    - lezárja az árutovábbítási eljárást, és felszabadítja a biztosítékot.
  - **A rendeltetési vámhivatal:**
    - újabb ellenőrzést végez, és meggyőződik arról, hogy minden áru megérkezett-e a megadott határidőn belül;

- megküldi az ellenőrzés eredményét az indító vámhivatalnak, amennyiben az áruk, illetve a dokumentumok ellenőrzése kielégítő vagy kielégítőnek tekinthető eredménnyel jár.
- Az **átléptető vámhivatal** az a felügyelő vámhivatal, ahol az áruk belépnek az Unió vámterületére vagy elhagyják az Unió vámterületét az árutovábbítási eljárás keretében, de ez nem azonos az indulási vagy az érkezési hellyel. Az átléptető vámhivatal:
  - igazolja az egyes áruk belépését vagy kilépését az árutovábbítás keretében.

3 Árutovábbítási eljárások

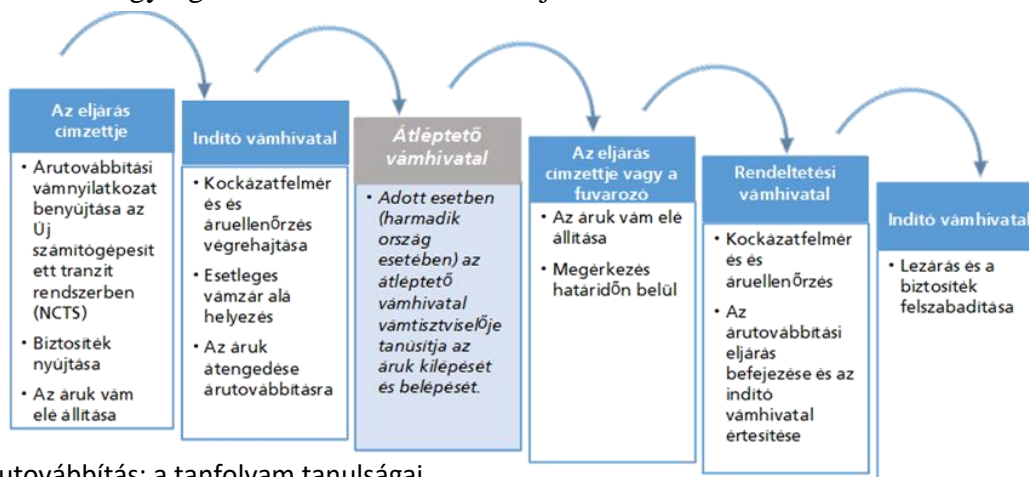
- **A külső árutovábbítási eljárás (T1)** általában a nem uniós árukra alkalmazandó.
  - A külső árutovábbítási eljárás keretében alapértelmezés szerint nem uniós árutakat úgy lehet szállítani az Unió vámterületének egyik pontjáról a másikra, hogy közben a vámok és más terhek felfüggesztésre kerülnek.
- **A belső árutovábbítási eljárás (T2)** általában az uniós árukra alkalmazandó.
  - A belső árutovábbítási eljárás lehetővé teszi a gazdálkodó számára, hogy az árutakat ideiglenesen kivigye és újra behozza az Unió vámterületére úgy, hogy az áruk megőrzik uniós státusukat.

4 Uniós és egységes árutovábbítási eljárás

- A leggyakrabban használt, hasonló árutovábbítási eljárások a következők:

	Uniós árutovábbítási eljárás	Egységes árutovábbítási eljárás
Jogi háttér	UVK	1987. május 20-i egyezmény az egységes árutovábbítási eljárásról
Területi hatály	Az Unió vámterülete (+ Andorra és San Marino)	Az Unió vámterülete és az egyezmény egyéb szerződő felei: Izland, Svájc, Liechtenstein, Norvégia, Törökország, Macedónia Volt Jugoszláv Köztársaság és Szerbia.

- Az uniós és egységes árutovábbítási eljárást a következő módokon lehet alkalmazni:
  - Az NCTS-rendszerben – főleg közúti szállítás esetén;
  - Papíron vasúti, tengeri és légi áru fuvarozás esetén (engedély szükséges);
  - Elektronikus rakományjegyzékek használatával tengeri és légi áru fuvarozás esetén (engedély szükséges).
- Az uniós és egységes árutovábbítás normál eljárása az NCTS-rendszerben a következő:

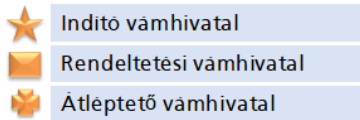
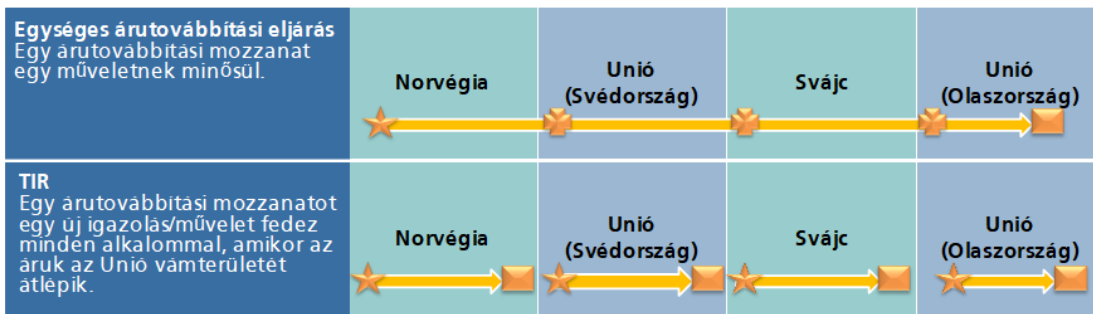
- Az **eljárás címzettje** a vám-árunyilatkozatot benyújtó személyre vagy arra a személyre vonatkozik, akinek a nevében a nyilatkozatot benyújtották. A jogosult a **következőkért felel**:
    - Az áruk vám elé állítása és a szükséges információk megadása a rendeltetési vámhivatalnál a határidőn belül;
    - Az árutovábbítás eljárásra vonatkozó vámügyi rendelkezéseknek való megfelelés;
    - Biztosíték nyújtása;
    - A vámok és egyéb terhek megfizetése, amelyek vámtartozás esetén felmerülhetnek.
  - **Azon személy**, aki abban a tudatban veszi át az árukat, hogy azok árutovábbítási eljárás alatt állnak, szinten felelősek lehetnek az áruk vám elé állításáért a rendeltetési vámhivatalnál. Mindamelllett az **eljárás címzettje továbbra is teljes felelősséggel tartozik**.
  - A vámhatóság bizonyos **egyszerűsítéseket** engedélyezhet:
    - **engedélyezett feladó**: az a személy, aki árutovábbítási eljárások végrehajtására jogosult anélkül, hogy vám elé kellene állítania az árukat az indító vámhivatalban;
    - **engedélyezett címzett**: az engedélyezett címzett olyan személy, aki jogosult a telephelyén vagy bármely más megadott helyen anélkül fogadni az árutovábbítás alá vont árukat, hogy vám elé kellene állítania őket a rendeltetési vámhivatalban;
    - **Elektronikus Fuvarokmány (ETD)**: ez az egyszerűsítés az ETD légi és tengeri szállításban történő árutovábbítási árunyilatkozatként való használatára vonatkozik, és a gazdálkodók releváns frissített rendszereinek telepítési dátumától alkalmazandó (legkésőbb 2018. május 1-je óta). Amíg a releváns rendszereket nem frissítették, a tengeri és légi szállításban használt elektronikus rakományjegyzékekre átmeneti engedélyezés érvényes;
    - **árutovábbítási nyilatkozat csökkentett adattartalommal**: ez az egyszerűsítés lehetővé teszi az árutovábbítási nyilatkozat használatát csökkentett adattartalommal az áruk uniós árutovábbítási eljárás alá helyezéséhez. Amíg a releváns frissített rendszert (NCTS) nem telepítették, a vasúti, tengeri és légi szállításban használt elektronikus fuvarokmányokra átmeneti engedélyezés érvényes;
    - **különleges zárok használata**: a gazdálkodók kérhetik különleges zár engedélyezését, ami lehetővé teszi a számukra ezen zárok használatát a vámhivatalnál beszerzendő hatósági zár helyett.
  - Amennyiben a szállítás során **váratlan esemény** lép fel, a **fuvarozónak azonnal tájékoztatnia** kell azon tagállam legközelebbi vámhivatalát, amelyben a váratlan esemény bekövetkezett. Ez a vámhivatal dönti el, hogy az áruk mozgatása folytatható-e, vagy pedig megfelelő intézkedésekre van szükség.
- Példák váratlan eseményekre:
- az árut átrakták;
  - a szállítás során a vámzár a fuvarozó által nem befolyásolható okok miatt megsérült;
  - az előírt útvonaltól való eltérés.

Az NCTS-rendszer frissítési dátumától kezdve a váratlan eseménnyel kapcsolatos minden adatot ebben a rendszerben rögzítenek.

- Ha az áruk nem érkeztek meg a rendeltetési vámhivatalba (pl. ellopott áru), **vizsgálat és beszedési eljárás** indulhat

5 TIR

- A TIR egy másik gyakran használt árutovábbítási eljárás.
- A TIR-eljárás lehetővé teszi az áruk **több határon áthaladó**, közúton történő **szállítását egyetlen TIR-igazolvány** használata mellett. Ez azt jelenti, hogy az árukat az egyik ország vagy a vámunió indító vámhivatala és egy másik ország vagy vámunió rendeltetési vámhivatala között szállítják.
- A TIR-árutovábbítási eljárás jogi hátterét az **1975-ös TIR-egyezmény** alkotja, az érintett országoknak szerepelniük kell a szerződő felek között.
- A TIR-eljárás egy úgynevezett **TIR-igazolványt használ vám-árunyilatkozatként**.
- A TIR-eljárás feltételei a következők:
  - Az árukat **jóváhagyott járművekben** vagy **konténerekben** kell szállítani.
  - Az áruk a **nemzeti biztosítéknyújtó szervezetek TIR-igazolványával rendelkeznek** – a szervezetek pedig tagjai a TIR-egyezményben felsorolt nemzetközi szervezetnek.
  - A szállítás legalább **egy része közúti szállítás**.
  - A TIR-igazolvány **nemzetközi érvényességű biztosítékként** szolgál a felfüggesztett vámok és adók fedezésére.
- A TIR-árutovábbítás és az Unió vámterülete:
  - Az Unió vámterületét egyetlen területként kell tekinteni.
  - A TIR-árutovábbításnak az Unió vámterületén kívül kell kezdődnie vagy végződnie, vagy az Unió két pontja között egy harmadik országon keresztül kell létrejönnie.
  - A papíralapú TIR-igazolvány mellett a jogosultnak rögzítenie kell az adatokat az NCTS-rendszerben is.
  - A TIR-igazolvány csak akkor érvényes, ha a kapcsolódó biztosítékot elfogadják az Unió vámterületén.
- Az egységes árutovábbítási eljárás és a TIR-eljárás között a fő különbség az, hogy az **egységes árutovábbítási eljárás egyetlen árutovábbítás** egy területen keresztül, míg a **TIR-eljárás egy sor nemzeti eljárást** ölel fel, azonban a TIR-egyezmény szabványosított szabályai szerint.

6 Egyéb típusú árutovábbítási eljárások

6.1 Az áruk ATA-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló vámegezmény szerinti eljárás

- Az ATA-eljárás (Admission Temporaire, ideiglenes behozatal) lehetővé teszi, hogy az árukat egy vagy több országban vagy vámunióon belül vámok és más terhek megfizetése nélkül felhasználják, azzal a feltétellel, hogy egy meghatározott időtartamon belül kilépnek ugyanabban az állapotban, amilyenben beléptek.
- Az eljárás jogi hátterét az áruk ATA-igazolvánnyal történő nemzetközi fuvarozásáról szóló egyezmény, valamint az áruk ideiglenes behozataláról szóló egyezmény (más néven az Isztambuli Egyezmény) képezi.
- Az ATA-eljáráshoz biztosíték szükséges.

6.2 Postai rendszer

- A gazdálkodónak nem kell vám-árnyilatkozatot kitöltenie olyan postai küldemények esetében, amelyek belépnek az országba, elhagyják az országot vagy szállítják azokat, amennyiben azok „a postai szolgáltatás felelősségét képezik”.
- A vámeljárásokat és a vámalakiságokat a postai és futár vállalkozások végzik el.

6.3 NATO 302. formanyomtatvány

- A vámjogszabályok speciális formanyomtatványok használatát írják elő az Észak-atlanti Szerződés Szervezetének (NATO) országaihoz tartozó katonai áruk NATO-partnerországok területén történő átszállításához.

6.4 Rajnai Manifest

- A Rajnai Manifest eljárást azért hozták létre, hogy elősegítse az áruk szállítását a Rajnán és mellékfolyóin. Adott esetben uniós árutovábbítási okmányként használható.

Ne feledje, ez mindössze a tanfolyam által átadni kívánt legfontosabb információk rövid és érthető összefoglalása. Csak az Európai Unió Hivatalos Lapjában közzétett uniós szabályozás tekintendő hiteles forrásnak. A Bizottság semmilyen felelősséget vagy kötelezettséget nem vállal a képzéssel kapcsolatban.